

határozottsággal, 's minden legkisebb habozás, vagy reservata nélkül az oppositio részén áll, hanem e részben őszinteségének, a becsületbeli lekötöttség minden kitelhető kezességit, anyira önként 's őszintén nyújtja, hogy mi e részben tökéletesen nyugodtak vagyunk és méltán lehetünk, 's anynyival nagyobbra becsüljük, minél bizonyosabb, hogy fájdalom az ez országgyűlési oppositio nem dicsekedhetik ám oly tömött sorokkal, mint a mult, sőt akként áll, hogy minden egyes tagjának hűsége, mondhatni az egész párt diadalának feltétele.

Ily körülmények között Papszásznak tartozom, 's tartozunk mindnyájan azon méltánnyal, és elismeréssel, melyet fentebb kifejezek; tartozom annak kijelentésével, hogy minden okunk, van hinni, miként ez változatlanul ekként marad, ha Papszász ily magaviselete otthon is kellő méltánnyal nyer és állása személyes tekintetéből nem bonyolítatik, mert mi megvagyunk győződve, hogy minden illy bonyolódás zavart idézhetne elé, azon kielégítő viszonyban, melyben Bihar vármegyét az országos ellenzék irányában látni örvendünk. Mert Reviczkyre nézve is meg kell annyit jegyezmem, hogy Papszász ellenzéki politikájának sem színében, sem irányában ekkoráig nem háborítá és ámbár Reviczkyt pártunkhoz nem számítjuk is, de mert Papszászt odaszámítjuk, okunk van Biharvár egész voksa iránt nyugodtaknak lenni.

Az adresse iránti viták, itt teljesen constatirozták a pártok állását. Apponyi élet kérdést csinált belőle, hogy az adminisztratori rendszer, anticonstitutionális kormány politikájának aggasztó tanúsága gyanánt ne említessék, sőt inkább hallgatólag helyeseltessék. Minden fegyver használtatott ennek kivívására; és akként állott a dolog, hogy egy megyének nem csak átszegődése, de elisiója is mindent compromittálhatott, kivált miután Csanád egyik követénél Pozsonyinal sikerült a térítgetés.

De Bihar a tért megállotta oly szilárdan, mint akármelyikünk. Soha hozzá még az ingásnak gyanuja sem fért.

Legyen ön szives jóra magyarázni, hogy e nyilatkozattal Önt keresem meg. Okom van reá. Az ellenzék s általa a haza érdeke vezet.

Ajánlkozással vagyok Pozsonyban Deczember 1-ő 1847.

alázatos szolgálja
Kossuth Lajos.

Kivül: Tekintetes Komióssy Antal úrnak Nagy-Váradon. Debreczen felé.
(Kékes, negyedréti, kettéhajtott papiron.)

Közli: ZSÁK J. ADOLF.

KITAIBEL PÁL — DIÓSZEGI SÁMUELHEZ.

Clarissimo Viro Samueli Diószegi Paulus Kitaibel S. P. D.

Dum primam partem praeclari operis Vestri botanici e manibus Clarissimi Domini Professoris Buday, quem plurima salute revereor, percipiebam; jamjam itineri me accingere debebam, ideoque tum plurimis iisque urgentibus negotiis distentus gratiarum actionem post reditum meum differre cogebam. Et en! ante paucum tempus ex illo redux

reperio jam et alteram ejusdem partem, donum profecto gratissimum, pro quo Vobis, Viri meritissimi! immortales retribuo grates, tum quod honore hoc me condecorare voluistis, tum quod arduum non minus quam utile opus perfecistis, quod mihi in Flora Hungariae, latine edenda, spectatis nominibus trivialibus hungaricis, in quibus colligendis operam quidem, sed minus feliciter hucusque posui, tuto ut ducem sequi licebit. Exemplar Illustrissimo Comiti Waldstein destinatum, eidemque jam submissum idem etiam gratissimo animo accipiet.

Non possum non occasione hac Vobis Mentem meam aperire super modo, quo quisque ad perfectionem Florae Hungaricae conferre Tibique notitiam plantarum facile comparare posset: siquem nempe observaveritis, cui praeclari Vestri conatus animum et desiderium plantas noscendi indiderant, id consilii eidem detis velim, ut quascunque plantas in flore constitutas colligat, plura earum specimina methodo inter chartam exsiccet, et horum aliqua numeris et loco natali (sine nominis additione) signata mihi submittat, alia iisdem sub numeris sibi retineat: ita nomina systematica singularum eidem perscribere potero et libenti animo perscribam. Vale.

(Eredetiről.)

Közli: KIMNACH ÖDÖN.

CSENGERY ANTAL — SALAMON FERENCZHEZ.

Édes barátom! Igen kérem, hogy bírálatában, melyet a »Nép könyvéről« ír, legyen szíves kiterjeszkedni a Pesti Napló bírálatára. Sok ostobaságot olvastam már azon uraktól, de ostobábbat alig, mint az érintett bírálat.

A Napló bírálója zavarban van, mellyiknek adja az elsőséget a mi könyvünk és Friebeiszé közt. Természetesen, mivel kiindulási pontja nem kritikushoz méltó. A mi könyvünk aesthetikai érzéssel és fölfogással van szerkesztve; nem adunk helyet semmi olly dolgozatnak, bármennyire tele legyen »erkölcsi« maggal — mint a Napló mondja — ha aesthetikai szempontból is nem üti meg a mértéket. E vezérelvet programunkban is kimondtuk, ha nem fejtettük is ki: t. i. hogy »a mi szép, semmit sem vesz becséből, ha egyetemivé, népszerűvé igyekszünk tenni«; kimondtuk: hogy »nem az együgyűben keressük az egyszerűt.« Sokat lehetne e tárgyról írni fejtegetőleg. A magyar népnek a »szép«, a »csinosság«, »tisztaság« iránt nincs valami kiváló előszeretete, a mit háza, udvara is eléggé tanúsít. Ugy hisszük, hogy ezen érzést előmozdítani szintén a népnöveléshez tartozik. S az aesthetikai érzés kimívelése a külföldi jelesb kritikuskok nézete szerint is szorosabb egybefüggésben van az erkölcsiséggel, mint a Pesti Napló hiszi és tudja. Azért, hogy a mi blazirt természetünkre valami nehezebben hat, ne higye, hogy a nép egészséges, de eddig elhanyagolt érzékeire ne hasson. A »szép«-nek érzése nem kiváltságul van adva néhány kegyeltnek, mint a Napló hiszi; legalább is olly mértékben megvan az az emberben, a legtöbb bölcselet szerint, mint a jó iránti fogékonyság. Miért ne igyekeznők azt, mint ezt,